

csos, majd egyetemi tanár lett. 1824-től Berlinben élt drámai művei jövedelme után. Írt 117 színművet. Több műve a mi színpadjaink is színre került. Legismertebb: »Enzio király«, tört. szomj. 5 felv. Ford. Fánecy Lajos. Bem. 1835. aug. 21. Buda; okt. 2-án Pesten. »Molnár és gyermeke.« (L. o.). »Ördög Róbert vagy királyfi mint koldus«, regényes színjáték. Ford. Kiss Iván. Bem. 1839. jún. 29. Nemzeti Színház.

Ray Radovánovics Margit, színésznő, sz. 1907-ben, Debrecenben. Színiiskolai tanulmányait Rákosi Szidi iskolájában kezdte, majd énektanulmányait a Zene-művészeti iskolában folytatta. 1926-ban elszereződött Csáki Antal kecskeméti színtársulatához, ahol mint naiva, szép sikereket ért el, majd áttért az énekesnői szerepkörre és ezidő szerint keresett operett-primadonna a vidéken. Férje: Szalay Pál, színész, az Országos Színészegyesület tanácsosa. (L. o.)

Realizmus. Az idealizáló vagy romantikus színésszel szemben realiztikusnak azt a színészt nevezzük, aki lehetőleg élethíven, a valóságból vett vonásokkal, szépítés vagy eszményítés nélkül ábrázolja az alakokat s ezzel a való élet benyomását igyekszik kelteni a színpadon. A színészi realizmus tehát nem tűr sem páthoszt, sem retorikát, sem stilizált szavalást, beszédben, mozgásban az életszerűség főkövetelményét állítja fel. A dikcióban is az egyszerűséget kívánja: a színész beszéljen úgy, ahogy az emberek az életben szoktak. A realizmust a színpadra, a romantikus szavaló stílussal szemben, az irodalmi realizmus juttatta. A XIX. század vége felé terjedt el a színpadokon s ma már általános érvényű, de már kísérletek történnek új stílussal való felváltására. A ma működő magyar színészek legnagyobb része is a realizmusnak hódol.

Rebicek József, a M. Kir. Operaház karnagya, sz. 1844. febr. 7-én, Prágában, megh. 1904. márc. 24-én, Berlinben. A prágai konzervatóriumot elvégezve, Liszt Ferenc mint weimari operaigazgató szerződtette első hegedűsnak. Majd karnagy volt Prágában, Wiesbadenben, Varsóban; 1891. szept. havában jött a M. Kir.

Operához, honnan 1893 végén önként távozott. 1894. febr. havában érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta. 1897-ben a berlini filharmóniai társulat első karmestere lett.

Recensio (lat.: recenzió), a. m.: meg számlálás, bírálat, valamely irodalmi mű, színdarab kritikai átvizsgálása, ismertetése az ujságban.

Recht Elza, pesti születésű operaénekesnő (alt), a Nemzeti Színház vendége volt 1854. márc. 9-én mint Pierotto (»Linda« c. operában) és szept. 5-én mint Maffio Orsini (»Borgia Lucrezia«). Tanulmányait Hasselt-Barth asszonynál végezte. 1856-ban a hamburgi opera tagja volt; 1863 nyarán a moszkvai opera szerződtette 5000 rubel évi fizetéssel és 3 havi szabadsággal. »Terjedelmes, erős s néhány érees hangnak van birtokában, de amelyből a kellem, a varázs hiányzik« — írta róla itteni fellépéséről a »Hölgyfutár«, 1854. 247. oldal.

Recitator (latin: recitátor), a. m.: idéző, felmondó, szavaló, felolvasó, előadó. Nálunk e téren kiváltak: Bethlen (Bolnai) Miklós gr., Bagyik Ferenc, Temesváry Lajos; a 80-as évek végén Szakáll Antal, utána Demény Albert, R. Kovács Laura, Ányos László (I. kötet, 56. old.), Kőműves Imre; a 90-es években Tordai-Grail Erzs; újabban Lévy Gyula, a Vigszínház egykori ügyelője az egész »Ember tragédiájá«-val (két napra besosztva) járt egy darabig az országban.

Recitativo, olaszul: recitativo; »szavalva«, énekbeszéd, szavaló rész énekes műben.

Rédei István, tenorénekes, sz. 1873. aug. 1-én, Budapesten. Előbb vidéken (Halasi Béla színigazgatónál) működött, majd a Magyar Színház tagja lett, ahol Kátána (Gésák) szerepében mutatkozott be, sikerrel. De hamarosan Amerikába távozott és az ottani magyar színelőadásoknak lett egyik erőssége és főleg a »János vitéz« címszerepében aratott nagy sikert.

Rédey Szidi, énekesnő, az Orsz. Zeneakadémia operaiskoláját 1898-ban elvégezve, azonnal szerződést kapott Leszkay